

IDA's POLITIK FOR MERE OFFENTLIG-PRIVAT SAMSPIL

Februar 2009

Resumé

Ingeniørforeningen (IDA) sætter i denne politik fokus på at forbedre rammerne for offentlig-privat samspil. Det er ud fra den betragtning, at mere samspil mellem det offentlige og private vil være til glæde for både ingeniøransatte i såvel den offentlige som private sektor samt for ingeniører, der er selvstændige eller overvejer at starte op som iværksætter. Hvis offentlig-privat samspil gribes fornuftig an, skabes vækst og innovation i den private sektor - særligt i SMV'ere og iværksættere, i den offentlige sek-

tor i form af bedre arbejdsforhold og en mere spændende arbejdsplads, og på samfundsplan som bedre og mere velfærdsservice for "skattepengene" til glæde for borgerne og brugerne af velfærdssektoren. IDA har derfor valgt at sætte fokus på 6 indsatsområder og 11 initiativforslag, der skal skabe bedre rammer for mere offentlig-privat samspil. Indsatsområderne og forslagene bygger på en kortlægning af barrierer for mere offentlig-privat samspil herhjemme samt gode erfaringer fra udlandet, som er belyst i en særlig baggrundsrapport.

15. februar 2009

"Hvis offentlig-privat samarbejde gribes fornuftigt an, er det både til glæde for de små og mellemstore virksomheder og den offentlige sektor."

Per Diget, Formand for erhvervsudvalget, Ingeniørforeningen

INDHOLD

Resumé	2
Indledning	4
Overordnet mål med IDAs politik for mere offentlig-privat samspil	5
Konkrete indsatsområder og initiativer for mere offentlig-privat samspil	7
A. Flere risikovillige midler til offentlige-private samarbejder – særligt for SMV'ere	8
Tiltrækning af privat investorkapital	8
Innovativ offentlig-privat samspilspulje	8
Regionale tværfaglige erhvervsamarbejder	9
B. Større kompetencer og viden hos offentlige myndigheder	10
Professionelle offentlige indkøbsfunktioner	11
C. Mere forskning om offentlig-privat samspil	12
Forskningslaboratorium for Offentlig-Privat Samspil og Innovation	12
D. Bedre rådgivning til iværksættere og små og mellemstore virksomheder	13
Samspilsambassadører	13
Oplysning målrettet iværksættere og mindre virksomheder	13
E. Flere muligheder for brobygning mellem medarbejdere i det private og offentlige	14
Praktikordning	14
F. Bedre formelle rammer for offentlig-privat samspil	15
Etablering af en ministeriel task-force med fokus på love og regler	15
Mulighed for nye fællesskabstyper – nedsættelse af udvalg	15

INDLEDNING

Det offentlige og private samspil tog for alvor fart i udlandet op igennem 90'erne med det britiske "Private Finance Initiative". Men på trods af megen snak om emnet er der sammenlignet med udlandet ikke for alvor sket meget herhjemme.

Erhvervsudvalget i IDA har derfor valgt at have særlig fokus på emnet i perioden 2008 - 2010. Denne politik er IDAs bud på indsatsområder og konkrete løsninger, som kan sætte fart på udviklingen hen imod mere samspil mellem det offentlige og private for at sikre forbedret arbejdsforhold og mere og bedre velfærdsservice i det offentlige samt øget vækst og innovation i erhvervslivet. Samspillet mellem det offentlige og private skal ganske enkelt øges væsentligt de kommende år - og IDA vil derfor arbejde for, at vi i Danmark har de bedste rammebetingelser for offentlig-privat samspil (OPS).

IDA ser offentlig-privat samspil bredt i denne sammenhæng, da det fx kan ske gennem indkøb, partnering, offentlige - private partnerskaber (OPP) og offentlige-private innovationssamarbejder (OPI). En nærmere definition af de forskellige samarbejdsformer, beskrivelse af barrierer og udenlandske erfaringer som ligger til grund for anbefalingerne i nærværende politik og IDAs holdninger på OPS-området m.m. kan ses i "Ingeniørforeningens baggrundsrapport for bedre Offentlig-Privat Samspil - til at sikre mere velfærdsservice i det offentlige, bedre miljø og infrastruktur samt øget innovation i erhvervslivet"¹.

1. Baggrundsrapporten kan læses på IDAs hjemmeside: www.ida.dk

OVERORDNET MÅL MED IDAs POLITIK FOR MERE OFFENTLIG-PRIVAT SAMSPIL

Danmarks nationale og regionale erhvervsmæssige styrkepositioner og den offentlige velfærdsservice er historisk set blevet udviklet i et tæt samspil mellem den offentlige sektor og private virksomheder. Det gælder bl.a. på medico-, landbrugs-, miljø-, energi- og infrastrukturuområdet. Det er derfor afgørende, at vi arbejder for at have nogle af de bedste rammebetingelser for samarbejde og vidensspredning mellem de to sektorer.

IDAs overordnede politiske mål for mere offentlig-privat samspil er på den baggrund:

- At den offentlige sektor gennem efterspørgsel af produkter og services, investeringer samt vidensspredning i højere grad medvirker til et innovativt og miljømæssigt bæredygtigt erhvervsliv – herunder særligt understøtter iværksættere og de små og mellemstore virksomheders innovative udvikling.
- At nye teknologiske produkter, services og knowhow i erhvervslivet tager udgangspunkt i de særlige behov og krav den offentlige sektor, medarbejderne og brugerne heraf har.

Der er et stykke vej endnu for at indfri ovenstående mål herhjemme. Private virksomheder angiver i undersøgelser, at det kun i 2% af tilfældene er offentlige kunder, som er samarbejdspartnere om innovation. Men samtidig vurderer 36% af virksomhederne, at samarbejde med offentlige aktører kunne være en stor drivkraft for innovation. Private kunder er forholdsmæssigt fem gange vigtigere som kilde til virksomhedernes videreudvikling af nye produkter m.m. Det manglende offentlige – private samspil er et problem for erhvervslivet – herunder særligt iværksættere og de små og mellemstore virksomheder –, der mangler en krævende innovativ kunde. Det er afgørende for, at danske virksomheder bliver endnu mere konkurrencedygtige på det voksende globale marked for fx infrastruktur, sundhedsteknologi, miljøteknologi og velfærdssydelser.

Den offentlige sektor bør i højere grad være en væsentlig spiller på innovationsmarkedet med en samlet efterspørgsel på produkter og services på ca. 140 mia. kr. årligt². Den offentlige indkøbspolitik og efterspørgsel skal tænke på andet end udelukkende pris i forhold til kvalitet. Det offentlige bør erkende, at der er en risiko forbundet med offentlig-privat samvirke, og det offentlige bør være villig til tabsudligning, hvis samspillet ikke altid går efter hensigten. Erfaringer fra udlandet viser dog, at hvis samspillet gribes rigtigt an, så er der mange fordele for det offentlige ved at indgå i samarbejde med erhvervslivet, typisk hvis ejerskabet og det endelige ansvar til produktet eller servicen som standard forbliver i det offentliges hænder.

Det manglende offentlige-private samspil er ligeledes et problem for kvalitets- og produktivitetsudviklingen i den offentlige sektor, som ikke får udviklet produkter og ydelser, der svarer direkte til det moderne velfærdssamfunds udfordringer og de teknologiske muligheder, der findes i dag. I stedet får den offentlige sektor ofte hyldevarer udviklet til at løse problemer i andre sektorer, da det typisk er billigst. Undersøgelser viser bl.a., at to ud af tre kommuner mener, at det private kan bidrage med større effektivitet og højere kvalitet af ydelser. Men samtidig prioriterer to ud af tre kommuner samarbejdet med virksomheder lavt³.

Det er samtidig et problem for de offentlige ansattes arbejdsmiljø og motivation, da nye produkter, services og viden kan være med til

2. Dansk Erhverv, "Politisk holdningskatalog 2008"

3. Se fx "Inside Service Innovation – Challenging Policy", 2008, Videnskabsministeriet

at gøre hverdagen nemmere og mere værdifuld rundt om på sygehusene, daginstitutionerne, plejehjemmene, skolerne osv. Derudover vil borgerne generelt ikke opleve den kvalitet i den offentlige service, som der er mulighed for at få for skattepengene.

For at kompetencer og erfaringer i både det offentlige og private kan udnyttes i nye produkter og ydelser i begge sektorer kræves et tæt samspil mellem de offentlige institutioner og private virksomheder. Samspillet skal identificere de kompetencer, der kan bidrage til en fælles produkt- og serviceudvikling.

Den erhvervs- og innovationspolitiske indsats for at styrke offentlig-privat samspil bør tage udgangspunkt i den kendsgerning, at det tager lang tid og indebærer mange ressourcer at etablere de erfaringer, der gør et produkt eller en ydelse international konkurrencedygtig. Tiltagene og rammerne omkring samarbejdet bør derfor give mulighed for et relativt langsigtet perspektiv.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER OG INITIATIVER FOR MERE OFFENTLIG-PRIVAT SAMSPIL

IDA har på baggrund af analyser og dialog med offentlige og private aktører kortlagt en række barrierer for mere offentlig-privat samspil⁴. Barriererne omhandler bl.a. manglende viden hos de forskellige partnere, kulturelle forskelle, lovgivningsmæssige uhensigtsmæssigheder, manglende ressourcer osv.

IDA vil på den baggrund arbejde for følgende indsatsområder med en række tilhørende initiativer:

- A. Flere risikovillige midler til offentlig-private samarbejder – særligt for SMV'ere
- B. Større kompetencer og viden hos offentlige myndigheder
- C. Mere forskning om offentlig-privat samspil
- D. Bedre rådgivning til små og mellemstore virksomheder
- E. Flere muligheder for brobygning mellem medarbejdere i det offentlige og private
- F. Bedre formelle rammer for offentlig-privat samspil

De enkelte indsatsområder og initiativer er tværfagligt brede, og de har ikke specifik fokus på traditionelle ingeniørområder eller enkelte brancher. Det er ud fra den antagelse, at hvis IDA får en bred opbakning til gennemførelse af forslagene, så vil de mere end 70.000 IDA-medlemmer i både den offentlige og private sektor få direkte og indirekte glæde af indsatsen.

4. Baggrundsrapport kan læses på IDAs hjemmeside, www.ida.dk

A. FLERE RISIKOVILLIGE MIDLER TIL OFFENTLIG-PRIVATE SAMARBEJDER – SÆRLIGT FOR SMV'ERE

IDA vil arbejde for, at vi får flere risikovillige midler fra såvel ind- som udland til at medfinansiere mere offentlig-privat samspil gennem fx partnering og offentlige-private partnerskaber. Konkret anbefaler IDA følgende initiativer:

Tiltrækning af privat investorkapital

Nationalt og internationalt er der store fonde og pensionskasser, som ønsker at investere i store infrastruktur- og andre former for anlægsprojekter. Vi har ikke herhjemme været gode nok til at tiltrække privat kapital til fx bygning af broer og veje. En af årsagerne er, at vi ikke har tradition for at udbyde store anlægsprojekter som fx OPP eller partnering.

Der forslås nedsat en arbejdsgruppe bestående af private investorer og ministerielle embedsmænd, som kan udarbejde en handlingsplan for, hvordan vi kan tiltrække ind- og udenlandsk kapital til OPP, partnering og andre typer af offentlig-privat samspilsprojekter. Folketingets ambitiøse infrastrukturplan kunne være et relevant udgangspunkt, hvor en række pilotprojekter kunne igangsættes. Planerne om nye motorveje på Vestfyn, i Østjylland og i Hovedstadsområdet eller udvidelse af den kollektive jernbanetrafik kunne således overvejes gennemført som OPP eller partnering.

→ *Udgiftsneutral, da det i første omgang indebærer nedsættelse af arbejdsgruppe.*

Innovativ offentlig-privat samspilpulje

I Danmark igangsættes der for få offentlig-privat samspilsprojekter (OPS), hvilket bl.a. skyldes, at OPS-processen kan være forholdsvis tids- og ressourcekrævende. Det forslås derfor, at der etableres en ny OPS-pulje, som skal fremme samarbejdet gennem fx Offentlige-Private Innovationssamarbejder (OPI), så vi herhjemme får større erfaring på området.

Puljen bør understøtte offentlige-private samarbejdsprojekter, der fokuserer på løsninger af samfundsmæssige udfordringer. Det kan være udviklingen af nye produkter og services inden for fx sundhed, velfærdsteknologier og miljø med fokus på nye og forbedrede velfærdsydelser i den offentlige sektor.

I puljen kan der tilbydes medfinansiering til forskellige typer af samarbejdsformer, og der kan støttes forskellige faser i samarbejdet fra idéudvikling, "produktudvikling efter kundespecifikation" til pilotproduktion.

Der bør være krav om inddragelse af små og mellemstore virksomheder eller iværksættere i samarbejdsprojekterne. Særligt den gruppe af virksomheder har vanskeligt ved at indgå i større samspilsprojekter – som fx OPP – og deltage i udbudsrunder.

En mindre del af midlerne i puljen bør således gå til at dække de små virksomheders udgifter ifm. udarbejdelse af ansøgninger til større udbud, OPP osv., da det oftest opleves som særligt tids- og ressourcekrævende for denne gruppe af virksomheder.

Ansøgninger til puljen bør kvalitetssikres i de enkelte ressortministerier for at sikre, at forslagene har den fornødne relevans for det pågældende samfundsmæssige og offentlige serviceområde.

→ *Pris 100 mio. kr. årligt til puljen fra fx staten. Hertil kommer krav om medfinansiering fra de deltagende projektpartnere. Alternativt kan minimum 2%*

af bevillingerne på offentlige områder til indkøb sættes af i en pulje til at etablere idékonkurrencer, hvor små og mellemstore virksomheder og iværksættere kan byde ind med forslag til nye løsninger på samfundsmæssige udfordringer og offentlige velfærdsopgaver.

Regionale tværfaglige erhvervsamarbejder

Regionsrådene, kommunalbestyrelserne og de regionale vækstfora mv. bruger mange ressourcer på at udarbejde sundhedsplaner, udviklingsplaner og erhvervsudviklingsstrategier. Regionerne bruger samlet mere end 85 mia. kr. på sundhedsvæsenet årligt og knap 1 mia. kr. til erhvervs- og arbejdsmarkedsudvikling. Derudover bruger kommunerne ressourcer på – og har know-how om – nye skoler og andre former for institutioner, forsyningsvirksomheder osv. Med andre ord ligger regionerne og kommunerne inde med en masse viden og ressourcer, som i højere grad kunne komme i spil i samarbejde med det regionale og nationale erhvervsliv.

En af måderne kunne være, at fx vækstfora og Forsknings- og Innovationsstyrelsen puljer

nogle af deres innovationsmidler til regional udvikling og udbyder en række tværfaglige temaer, som er relevante for flere regioner. Det kan fx være regionale samfundsmæssige udfordringer kortlagt i regionale udviklingsplaner, kommuneplaner eller hospitalsplaner i form af et konkret problem, der skal løses inden for miljø, sundhed, kloakering, infrastruktur osv.

Temaudbuddene kan afprøve forskellige samarbejdsformer mellem det regionale erhvervsliv og det offentlige – som fx OPI. Der kan være krav om, at samarbejdsprojekterne har deltagelse af kommunale og/eller regionale institutioner, videninstitutioner og det regionale erhvervsliv – gerne iværksættere og små og mellemstore virksomheder. De skal så via samarbejdet udvikle løsninger på regionale samfundsproblemer til glæde for innovation i både den offentlige sektor og det regionale erhvervsliv.

→ *Udgiftsneutral, da det i første omgang kræver, at fx de regionale vækstfora og Forsknings- og Innovationsstyrelsen afsætter allerede eksisterende erhvervsfremme og innovations midler til tværfaglige og regionale samfundsmæssige temaer.*

B. STØRRE KOMPETENCER OG VIDEN HOS OFFENTLIGE MYNDIGHEDER

IDA vil arbejde for, at det offentlige – som fx kommuner, regioner, forsyningsvirksomheder og uddannelsesinstitutioner – får bedre adgang til kvalificeret rådgivning og kompetencer, når der ønskes at indgå i et tæt og formelt samarbejde med erhvervslivet. Konkret anbefaler IDA følgende initiativer:

Et offentligt uafhængigt rådgivningsorgan inden for offentlig-privat samspil

Kommuner og regioner efterlyser viden og rådgivning på samspilsområdet fx ved gennemførelsen af OPP-projekter og partnering. Der er i udlandet gode erfaringer med en offentlig uafhængig rådgivningsorganisation for at understøtte mere OPS. I dag er de statslige kompetencer på området spredt ud over forskellige ministerier og styrelser. For eksempel er der et OPP-rejsehold i Erhvervs- og Byggestyrelsen, imens udbudsreglerne er placeret under Konkurrencestyrelsen. Begge styrelser gør hver især et stort arbejde, men der er risiko for manglende koordinering og synergi.

Der forslås derfor etableret et samlet rådgivningsorgan, som særligt skal rådgive de offentlige myndigheder og organisationer ved indgåelse af formaliserede samspilsprojekter med det private.

Konkrete arbejdsopgaver kan fx være rådgivning ved valg af samarbejdsform (fx OPP, partnering og OPI) og udarbejdelse af kontrakter - også når de skal genforhandles. Samtidig kan organisationen tjekke om alle udbudsregler overholdes, om prisfastsættelsen er fornuftig set ud fra både privat og offentlig side, ikke er konkurrenceforvridende osv. Rådgivningsorganet vil i denne sammenhæng være en form for OPS-rigsrevisor.

Organisationen kan også drive udbudsportalen og Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI), hvor det kan være et krav, at samtlige udbud og indkøb fra både stat, region og kommune skal offentliggøres. Det vil gøre det nemmere fx for iværksættere og de små og mellemstore virksomheder kun at have ét sted, hvor de skal henvende sig. Det kan overvejes i denne sammenhæng, om der skal oprettes en særlig udbudsportal med mindre OPS-projekter, hvor særligt iværksættere og små og mellemstore virksomheder kan tilmelde sig og byde på opgaverne. I udlandet er der gode erfaringer med en sådan type portal.

Organisationen skal bestå af medarbejdere med kompetencer inden for forskellige OPS-former som fx partnering, OPP og udlicitering. Samtidig bør medarbejderne have erfaring dels fra den offentlige og private sektor – særligt fra iværksættere og små og mellemstore virksomheder – dels fra flere forskellige brancher. Derudover bør medarbejderne have væsentlig indsigt i EUs udbudsregler, personalesager osv. IDA opfordrer til, at alle ministerielle kompetencer på området samles i organisationen.

→ *Pris 20 mio. kr. årligt fra fx staten – men efter en årrække kan den være selvøkonomende, da de offentlige kunder kan betale for service og rådgivning. Nogle af udgifterne vil kunne finansieres ved sammenlægning af afdelinger fra eksisterende styrelser og ministerier.*

Professionelle offentlige indkøbsfunktioner

Det er vanskeligt – eller næsten umuligt – for offentlige indkøbsfunktioner ved udbud gennem forskellige offentlige-private samarbejdsformer – som fx indkøb, udlicitering, partnering og OPP – at udarbejde specifikke krav og behov i forhold til pris og samtidig være åben over for nye ideer og særlige hensyn til iværksættere og små og mellemstore virksomheder. Det resulterer i mange aflysninger af udbud, eller at de tager uforholdsvist lang tid.

De offentlige myndigheders samspil med erhvervslivet skal derfor professionaliseres, således at der kommer mere fokus på innovation og udvikling samtidig med, at det offentlige bliver bedre til at kortlægge og udspecificere krav og behov i udbudsprocessen i forhold til valg af samarbejdsform. Offentlige beslutningstagere og medarbejdere med ansvar for udbud og indkøb skal have konkret inspiration til en mere innovativ adfærd gennem *uddannelsesstilbud, kurser og anden form for awareness*.

De offentlige indkøbere skal samtidig klædes bedre på i forhold til at bruge de muligheder, der allerede findes i dag med hensyn til at imødekomme iværksætternes og de små og mellemstore virksomheders adgang til det offentlige marked. Der kan i udbuds- og indkøbspolitikken i højere grad sættes fokus på fx brugen af underleverandører ved store udbud, og udbudene kan tilrettelægges så tilbudskonsortier kan byde. Indkøbspolitikken kan også udnytte de muligheder EUs udbudsregler giver for at imødekomme særlige indsatser i kommunens, regionens eller statens erhvervspolitik, som fx at udvikle og styrke iværksættere og små og mellemstore virksomheder.

→ *Pris 5. mio. kr. fra fx stat, regioner eller kommuner til udvikling af kurser til offentligt ansatte – derefter selvkørende ved hjælp af brugerbetaling.*

C. MERE FORSKNING OM OFFENTLIG-PRIVAT SAMSPIL

IDA vil arbejde for, at vi får et mere forskningsbaseret grundlag for at skabe gode rammer for øget samspil mellem det offentlige og private, så vi derigennem dels undgår beslutninger udelukkende taget ud fra ideologiske og udokumenteret påstande, og dels kan videreudvikle eksisterende og nye samarbejdsformer. Konkret anbefaler IDA følgende initiativ:

Forskningslaboratorium for Offentlig-Privat Samspil og Innovation

IDA foreslår oprettet en forskningsinstitution eller et Godkendt Teknologisk Serviceinstitut (GTS'er) – Forskningslaboratorium for Offentlig-Privat Samspil og Innovation (FOPSI) – da der mangler forskningsbaseret viden om samspilsområdet. Især efterlyses en systematisk og forskningsbaseret kortlægning af erfaringer med samspil i såvel ind- som udland.

FOPSI skal forske i og udbrede viden om nye radikale samspilsmetoder mellem offentlige og private parter for at skabe mere innovation, vækst og bedre offentlig velfærd. Der mangler forskning i forskellige samarbejdsformer i forhold til ansvar og risiko, ledelse og samarbejde, incitamentssystemer, metoder til måling af opfyldelse af fælles målsætninger mv.

FOPSI kan derudover også være primus motor for at indsamle cases for best-practice herhjemme og i udlandet. Eksemplerne skal være til inspiration for både den offentlige og private sektor, som påtænker et innovativt samarbejde. FOPSI kan i denne sammenhæng udgive en årlig best-practice pjece og udbyde kurser for både private og offentlige medarbejdere. Inspiration kan hentes i UK, hvor der påtænkes etableret et lignende institut.

→ *Pris 20 mio. kr. årligt fx fra staten – på sigt indtægter fra kursusvirksomhed.*

D. BEDRE RÅDGIVNING TIL IVÆRKSÆTTERE OG SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER

IDA vil arbejde for, at særlig iværksættere og de små og mellemstore virksomheder får bedre adgang til rådgivning om samarbejdsmuligheder med det offentlige. Det er specielt den gruppe af virksomheder, som for alvor har vanskeligt ved at få fodfæste i forhold til et øget samarbejde med den offentlige sektor. Konkret anbefaler IDA følgende initiativer:

Samspilsambassadører

Virksomhederne mangler ved offentlige udbud viden og fortrolighed med kontraktstyring, udbudsregler m.m. fx ved partnering, OPP, OPI osv. Der foreslås derfor etableret en "Samspilsambassadørfunktion", som kan være virksomhedernes rådgiver og mentor, når virksomhederne har behov for inspiration og viden i forbindelse med komplicerede samspilsprojekter med det offentlige. Ambassadøren skal have særlig fokus på iværksætternes og de små og mellemstore virksomheders behov.

Ambassadøren kan bl.a. være en virksomhed, som har erfaring med forskellige former for samspil med det offentlige. Derigennem sikres det, at ambassadøren og virksomhederne taler samme sprog og tager udgangspunkt i samme behov. Ambassadørkorpset skal bestå af ambassadører fra forskellige brancher i det private, - fx miljø og affald, energiforsyning, infrastruktur, sundhed osv. Korpset skal organiseres i et netværk med en form for sekretariatsfunktion, hvor virksomheder med behov for hjælp kan henvende sig. Det kræver særlige kompetencer at være "Samspilsambassadør", så vedkommende skal godkendes efter særlige kriterier inden medlemskab af ambassadørkorpset kan blive en realitet. Ambassadørfunktionen indebærer fx en særlig forståelse for, hvad det betyder at arbejde tæt sammen med en politisk styret organisation.

→ Pris 10 mio. kr. årligt fra fx stat, regioner eller kommuner, som skal gå til dækning af sekretariatsfunktion og aflønning af ambassadører, når iværksættere og små og mellemstore virksomheder efterspørger ydelsen.

Oplysning målrettet iværksættere og mindre virksomheder

De enkelte brancher har forskellige muligheder og udfordringer inden for OPS som fx partnering, OPP og udlicitering. Der er forskellige regler og traditioner inden for energiforsyning, miljø, infrastruktur og institutionsbyggeri. Samtidig er erhvervsstrukturen inden for de enkelte sektorer meget forskellig. Nogle sektorer er præget af store virksomheder med erfaring inden for offentlig-privat samspil, mens andre sektorer er præget af iværksættere og små og mellemstore virksomheder uden den store erfaring inden for samarbejde med det offentlige. På den baggrund er der behov for at udarbejde særlige temadage, kampagner og brochure målrettet de forskellige brancher. Fokusområder kunne fx være særlige udfordringer ved konsortiedannelser, leverandørernes rolle i et OPP-konsortium osv.

→ Pris 5 mio. kr. fra fx stat, regioner eller kommuner til udvikling af materiale og kursusforløb til udvalgte brancher.

E. FLERE MULIGHEDER FOR BROBYGNING MELLEM MEDARBEJDERE I DET PRIVATE OG OFFENTLIGE

IDA vil arbejde for, at der bliver bygget bro mellem medarbejderne i henholdsvis den private og offentlige sektor, så de får en bedre forståelse for hinandens krav og forventninger til samarbejdet. Konkret anbefaler IDA følgende initiativ:

Praktikordning

De private og offentlige medarbejdere oplever det ofte som en væsentlig samspilsbarriere, at de ikke kender til og forstår hinandens kulturer, resultatkrav osv. Der bør derfor etableres flere praktikordninger mellem det offentlige og private – udvekslingsaftaler for at medarbejdere kan lære om hinandens kulturer, regler osv. Praktikordningen kan være af 3-6 måneders varighed, og den kan være med til at forebygge de væsentligste misforståelser og forsinkelser ved OPS som fx partnering, OPP osv.

→ *Pris 10 mio. kr. årligt fra fx stat, regioner eller kommuner, som hovedsageligt skal gå til aflønning og andre omkostninger ved udvekslingen.*

F. BEDRE FORMELLE RAMMER FOR OFFENTLIG-PRIVAT SAMSPIL

IDA vil arbejde for, at lovgivningsmæssige forhindringer og andre formelle uhensigtsmæssigheder for offentlig-privat samspil såvel nationalt som internationalt bliver fjernet. Konkret anbefaler IDA følgende initiativer:

Etablering af en ministeriel Task-Force med fokus på love og regler

Den offentlige sektors politik vedrørende offentlig-privat samarbejde har ikke i tilstrækkelig grad fokus på at stimulere innovation hos iværksættere og små og mellemstore virksomheder. Innovation skal fremmes gennem intelligent udformede kontrakter og i dialog med markedet – dette er vanskeligt i dag pga. bl.a. SKI-aftaler, udbudsregler m.m.

Gennem lovgivning skal der sikres mulighed for, at det offentlige nemmere kan indgå dialog med private aktører ved køb og udvikling af nye serviceydelser og produkter. I denne sammenhæng bør der arbejdes på at forenkle og redigere reglerne, og der kan derfor med fordel nedsættes en Task-Force, som har til formål at få ryddet de lovgivningsmæssige barrierer af vejen i forhold til formaliserede samarbejdsformer mellem det private og offentlige. Task-Forcen bør gennemgå love og regler, så der både tages hensyn til udvikling i de mindre virksomheder og iværksættere, og de særlige krav og behov den offentlige sektor og brugerne heraf har til produkter og ydelser fra erhvervslivet. I den sammenhæng bør Task-Forcen undersøge, hvordan det lovgivningsmæssigt kan blive nemmere at gennemføre kortere partneringsaftaler af fx 3-4 års varighed og gennemføre udbud gennem fx. "konkurrencepræget dialog", som blandt andet EU arbejder for.

Sidst men ikke mindst bør Task-Forcen se på mulighederne for, at 2% af bevillingerne på offentlige områder afsættes til at etablere idékonkurrencer, hvor erhvervslivet kan byde ind med forslag til nye løsninger på de offentlige opgaver – nogle af midlerne bør øremærkes

til iværksættere og små og mellemstore virksomheder. Der er gode erfaringer med sådanne typer af initiativer i udlandet, idet der udvikles en innovativ offentlig sektor og et innovativt erhvervsliv.

Task-Forcen skal forankres tværministerielt men have deltagelse fra kommunerne, regionerne og erhvervslivet - som fx mindre virksomheder og iværksættere. Task-Forcens arbejde kunne alternativt udføres i regi af regeringens "Udbudsråd", hvis rådets fokusområder og sanktionsmuligheder udvides.

→ *Udgiftsneutral, da det i første omgang kræver lovgivningsmæssige ændringer.*

Mulighed for nye fællesskabstyper – nedsættelse af udvalg

Det bør være nemmere at etablere nye fællesskabstyper mellem offentlige og private virksomheder. Kommunerne og regionerne bør fx have bedre muligheder for at engagere sig i fælles offentlig/private-selskaber på områder, hvor dette vil kunne være til gavn for kommunen/samfundet. Deltagelsen skal ske på vilkår, der ikke er konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv og med en veldefineret økonomisk risiko. Der bør nedsættes et udvalg bestående af offentlige og private eksperter, som kan udarbejde konkrete anbefalinger på området. Alternativt kan arbejdet forankres i regeringens "Udbudsråd".

→ *Udgiftsneutral, da det i første omgang kræver lovgivningsmæssigt mere frie rammer for kommuner og regioner at indgå i forskellige selskabstyper.*